

Statistik om inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar

2000

TK1006

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Vägtrafik

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA

Adress: Box 17 213, 104 62 STOCKHOLM.

Kontaktperson: Lennart Thörn

Telefon: 08 - 506 206 81

Telefax: 08 – 506 206 10

E-post: lennart.thorn@sika-institute.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB, MR/TRP

Adress: 701 89 ÖREBRO

Kontaktperson: Louise Ahlin-Fallberg

Telefon: 019 - 17 61 53

Telefax: 019 – 17 65 69

E-post: louise.fallberg@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och SIKA:s föreskrifter (KAMFS 2001:7) och (SIKAFS 2001:5).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

I enlighet med EU-förordningen kommer avidentifierade uppgifter att överföras till EU:s statistiska databaser. Uppgifter som lämnas till EU är sekretesskyddade enligt Euratom 1588/90.

A.8 Gallringsföreskrifter

Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA, i egenskap av statistikansvarig myndighet, har arkivansvar för undersökningen.

A.9 EU-reglering

Statistiken regleras enligt EU-förordning, (EG) nr 1172/98 om statistikrapportering om varutransporter på väg, som trädde i kraft 1 januari 1999.

A.10 Syfte och historik

Produkten syftar till att visa inrikes- och utrikesverksamhet för svensk-registrerade lastbilar/dragbilar trafik- och transportarbete, transporterad godsmängd med bl a varuslagsindelning.

Undersökningen ersätter fr.o.m. undersökningsår 2000 de tidigare genomförda undersökningarna, Inrikes trafik med svenska lastbilar och Utrikes trafik med svenska lastbilar.

A.11 Statistikanvändning

SIKA: underlag för transport-/trafik- och infrastrukturplanering, nationellt.

Eurostat: underlag för transport-/trafik- och infrastrukturplanering, inom EU.

VTI (Väg- och transportforskningsinstitutet): underlag för transportplanering.

Svenska Åkeriförbundet, Svenska transportindustriförbundet, Vägverket, SJ, företag inom transportsektorn: underlag för marknadsbedömningar, transport-/trafikplanering.

Utredare, forskare: underlag för studier av transportnäringens utveckling, konkurrenssituation etc.

SIKA har inte tillsatt programråd för produkten.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen genomförs kvartalsvis. Underlag till urvalet är dels Vägverkets Yrkestrafikregister och dels Vägverkets Fordonsregister. Urvalet dras för respektive kvartal. Urvalsramen indelas i ett hundratal urvalsstrata.

För inrikesdelen av populationen sker uppdelning i strata efter länstillhörighet, karosserikod, viktklass och tillstånd för yrkesmässig trafik.

För utrikesdelen av populationen sker stratumindelningen efter region och antal tillstånd för internationell trafik. Urvalet består av ca 3 000 lastbilar per kvartal.

För varje utvald lastbil ska uppgifter lämnas avseende en specifik mätvecka (måndag – söndag). Uppgifterna avser bl.a. sändningens pålastningsdatum, körda kilometer med sändningen, vikt, varuslag, lasttyp.

Uppgiftslämnare är lastbilsägaren vid den aktuella tidpunkten (personal på det ägande företaget eller lastbilens chaufför).

Uppgiftsinsamling sker via postenkäter och med två skriftliga påminnelser. Insamlade uppgifter genomgår granskning och, vid behov, korrigerings. Vid avprickning av inkomna blanketter genomförs en grov granskning, och om uppenbara brister uppdragas kontaktas uppgiftslämnaren för kontroll/komplettering. Därefter kodas blanketterna varvid också kvalificerad manuell granskning utförs. Kodade och granskade blanketter dataregistreras. I detta steg sker automatiska validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar. Ytterligare kontroller görs efter dataregistreringen med hjälp av fellista.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

-

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar är en kvartalsundersökning som visar varutransporter med svenskregistrerade lastbilar. Det är en urvalsundersökning som varje kvartal omfattar ett urval på ca 3 000 lastbilar. Statistiken publiceras ca 5 månader efter kvartalets utgång och 8 månader efter årets utgång på SIKAs och SCBs webbplatser.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheter som primärt skattas avser transporterad godsmängd, utförd transport- och trafikarbete nationellt och internationellt med svenskregistrerade lastbilar. Ett antal indelningar görs utifrån information om transporterat varuslag, län/land m. m.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen är alla varutransporter som utförts av svenska lastbilar/ dragbilar med en maximilastvikt med minst 3,5 ton och som påbörjats under referensperioden.

1.1.2 Variabler

De viktigaste variablerna för *sändningar* är:

- sändningens vikt
- varuslag
- sträckan mellan sändningens på- och avlastningsställen
- tonkm (härledd variabel)
- farligt gods
- lasttyp

Variabler för *lastbil/dragbil* är bl a:

- yrkesmässig/firmabilstrafik
- ålder
- maximilastvikt
- totalvikt
- antal axlar

Objekt/variabelförteckning för Lastbil

Variabel	Beskrivning
----------	-------------

RegNr	Lastbilens registreringsnummer
-------	--------------------------------

RegAr	Årsmodell, alt. År för första registrering 85 = 1985
-------	--

KarKod	
TotVikt	
TjVikt	
MaxLv	
AntAxl	
YrkM	
Karosserikod	
Totalvikt	

Tjänstevikt
Maximilastvikt
Antal axlar
Yrkesmässig trafik / Firmabilstrafik

Objekt/variabelförteckning för Sändning

Variabel Beskrivning

Sid
Sändningsnummer

Kvartal
Kvartal

PaLastDag
Lastningsdag för sändningen

AntLikaSand
Antal lika sändningar

DistRunda
Distributions/Uppsamlingsrunda

PaOrt
Ort för pålastning

AvOrt
Ort för avlastning

KmKorda
Antal körda kilometer för sändningen

KgKvant
Vikt för sändningen i kilo

VKodKITxt
Varuslag i klartext

VaruKod
Varukod

ADRklass
ADR-klass om farligt gods

UNNummer
UN-nr om farligt gods

Enhet
Enhet om farligt gods

Kvantitet
Kvantitet om farligt gods

LastGrad
Lastutrymmets volymutnyttjande i procent (friv. uppg.)

LastTyp
Lasttyp

Objekt/variabelförteckning för Släp

Variabel Beskrivning

Slid
Släpets identifikationsnummer

Land
Landtillhörighet

KarKod
Karosserikod

TotVikt
Totalvikt

TjVikt
Tjänstevikt

MaxLv
Maximilastvikt

AntAxl
Antal axlar

SlapTyp
Släptyp

Objekt/variabelförteckning för Körning

Variabel Beskrivning

Kid
Körningsnummer

Kvartal
Kvartal

AntLikaKor
Antal lika körningar

KorTyp
Körningstyp

StartOmr
Lastningsort (länskod/landkod)

SlutOmr
Avlastningsort (länskod/landkod)

KmKorda
Körda kilometer

KgKvant
Vikt

LastGrad
Lastutrymmets volymutnyttjande i procent (frivillig uppgift)

VaruKod
Varukod

Objekt/variabelförteckning för Linjer

Variabel Beskrivning

LinjeNr
Linjenummer

PaOrt
Pålastningsort

AvOrt
Avlastningsort

TrMedel
Transportmedel (färja/järnväg)

PaOmr

Pålastningsort (länskod/landkod)

AvOmr

Avlastningsort (länskod/landkod)

Objekt/variabelförteckning för Transit

Variabel Beskrivning

Kid
Körningsnummer

Land
Landkod

Objekt/variabelförteckning för Härledda variabler

Variabel Beskrivning

TonKm
Antal tonkilometer - Produkten av pålast i ton och körda kilometer.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiska mått är antal, summanvärden, medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter varugrupper (enligt NST/R - EU:s varunomenklatur), län, områden samt mottagar-/avsändarländer för utrikes trafik.

1.1.5 Referenstider

Kalenderår och kalenderkvartal.

1.2 Fullständighet

Statistiken är helt anpassad till gällande EU-förordning. Detta innebär bl.a. att enbart svenskregistrerade fordon > 3,5 tons maximilastvikt undersöks. För att visa alla varutransporter på svensk mark måste undersökningen kopplas ihop med övriga länders motsvarande undersökningar liksom statistik för lättare fordon med maximilastvikt $\leq 3,5$ ton.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De relativa osäkerhetsmarginalerna (95%) redovisas för merparten av resultaten i den officiella statistiken.

Osäkerhetsmarginal för några av huvudvariablerna år 2000;

Inrikes trafik

Godsmängd $\pm 5 \%$

Transportarbete $\pm 4 \%$

Körda kilometer $\pm 3 \%$

Antal transporter $\pm 5 \%$

Varugruppen jord, sten, grus och sand $\pm 12 \%$ (godsmängd), $\pm 13 \%$ (transportarbete)

Utrikes trafik

Godsmängd $\pm 14 \%$

Transportarbete $\pm 11 \%$

Körda kilometer $\pm 10 \%$

Antal transporter $\pm 12 \%$

Varugruppen blandad last inkl. styckegods $\pm 13 \%$ (godsmängd), $\pm 12 \%$ (transportarbete)

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällor för undersökningen är främst täckning och att undersökningen är baserad på urval. Något kvantifierbart mått på undertäckning finns inte för denna undersökning. En annan osäkerhetskälla utgör tidsaspekten, d.v.s. tiden från urvalsdagen till aktuell mätperiod. Justering för diskrepanser i form av undertäckning har gjorts genom modellantagande som justerar skattningarna.

95 % konfidensintervall redovisas i tabellbilagan avseende år 2000 i Statistiska meddelandet TK33 SM0104, Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar.

2.2.1 Urval

Underlag till urvalet är dels Vägverkets Yrkestrafikregister och dels Vägverkets Fordonsregister. Urvalet dras för respektive kvartal. Urvalsramen indelas i ett hundratal urvalsstrata. För inrikesdelen av populationen sker uppdelning i strata efter länstillhörighet, karosserikod, viktklass och tillstånd för yrkesmässig trafik. För utrikesdelen av populationen sker stratumindelningen efter region och antal tillstånd för internationell trafik. Osäkerhetsmarginalerna (95%) som beräknats och redovisats återfinns i SM och i korthet under 2.1.

2.2.2 Ramtäckning

Företag som utför yrkesmässig utlandstrafik måste ha tillstånd utfärdat av länsstyrelserna. Vägverket är registerförande myndighet. Detta register utgör en del i undersökningens urvalsram. Lastbilar i utrikes firmabilstrafik behöver inte motsvarande tillstånd.

Känd övertäckning avseende relevans och aktualitet uppgick till 6 procent av urvalet år 2000. Dessutom togs 497 registreringsnummer bort från ramen som ett resultat av tidigare känd övertäckning.

2.2.3 Mätning

-

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet, beräknat som kvoten mellan antal ej svarande och antal utvalda

lastbilar, låg på 25,7 % över året. Fördelningen över bortfall per kvartal redovisas i tabblån nedan.

Kvartal 1
Kvartal 2
Kvartal 3
Kvartal 4

Urval

2 999
2 999
2 999
3 028

Bortfall

23,8 %
27,3 %
27,2 %
24,4 %

Skattningsförfarandet justerar för bortfall.

2.2.5 Bearbetning

-

2.2.6 Modellantaganden

-

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

95 % konfidensintervall redovisas i tabellbilagan avseende år 2000 i Statistiska meddelandet TK33 SM0104, Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs kvartalsvis med uppsummering till årsdata fr. o. m. år 2000.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för kvartalsstatistiken är ca 5 månader och för årsstatistik ca 8 månader.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen, 5 månader efter kvartalets utgång och 8 månader efter årets utgång, för Sveriges officiella statistik som redovisas av SCB och regleras i avtal med SIKa. Leverans till Eurostat sker kvartalsvis senast 5 månader efter kvartalets utgång.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Fr.o.m. år 2000 undersöks inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar i en gemensam undersökning. De separata undersökningarna om inrikes respektive utrikes trafik upphörde i och med undersökningsåret 1999. De tidigare undersökningarna publicerades i SM-serie TK30 respektive TK56. Vissa förändringar mellan definitioner i de tidigare undersökningarna och den här redovisade undersökningen måste noteras. I den tidigare undersökningen om inrikes trafiken användes begreppet "körning" medan det i undersökningen om utrikestrafiken insamlades statistik per "utlandsresa". I den nya undersökningen som här redovisas är "sändning" det centrala begrepp som införts. Undersökningens populationen består av objektet "lastbil" med en veckas mätperiod för samtliga objekt och avser endast transporter som utförs av svenska (= svenskregistrerade) last-/dragbilar, dvs. bilar som är registrerade i Centrala Bilregistret, med en maximilastvikt på 3,5 ton eller mer.

När det gäller körda kilometer på "svensk mark" omfattade den tidigare undersökningen av inrikes trafiken även de transporter som kördes med utrikesdestination men uppgiftslämnandet avbröts vid gränsen. Den tidigare undersökningen av utrikes trafiken innehöll däremot även den del av körda kilometer som utfördes inom riket vid en utrikes transport. I den här beskrivna undersökningen ska alla transporter oavsett destination redogöras för. Det kan dock inte med säkerhet avgöras hur stor andel av transportarbetet som utförts på svensk mark huvudsakligen beroende på att gränssorter inte ingår som variabel i undersökningen. I nuvarande undersökning ska alla transporter med svenskregistrerade lastbilar uppges varför även cabotage och tredjelandstrafik omfattas av undersökningen. I den tidigare utrikesundersökningen skulle resan starta i Sverige för att ingå i undersökningen.

En något annorlunda uppdelning av en lastbils transportverksamhet fås genom att utgå från begreppet sändning, varmed avses transporten av ett bestämt varuparti från ett pålastningsställe till ett avlastningsställe. I många fall är körning och sändning ekvivalenta begrepp, men inte alltid. En körning, t.ex. från Göteborg till Stockholm, kan omfatta flera sändningar (t.ex. en med nötter och en med maskiner). I undersökningen är sändning det centrala (observations)objektet, medan körning spelar en underordnad roll.

I denna undersökning undersöks enbart varustransporter. Verksamhet med arbetskod dvs. sandning, plogning m.m. undersöks inte.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet de senaste åren. Tidigare kan olika varunomenklaturer använts vilka i stort gått att jämföra med NST/R men varit något mer detaljerade. Länsgrupperingarna har följt Rikets indelningar och jämförelserna är beroende av detta.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

EU:s övriga medlemsländer följer samma EU-förordning som Sverige. Detta innebär att denna undersöknings resultat går att jämföra med övriga medlemsländers. De uppgifter som Eurostat – EU:s statistikorgan – efterfrågar enligt förordningen kommer så småningom att presenteras för varje medlemsland i Eurostats publikationer.

Jämförelser kan också göras med Statistikregistret för Fordon som använder motsvarande avgränsningar vad gäller maximilastvikt m.m som den här beskrivna undersökningen.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i SCB:s serie Statistiska meddelanden TK33, per kvartal och år. Pressmeddelanden ges ut vid varje publiceringstillfälle. Rapporterna finns vidare gratis tillgängliga i pdf-format på SIKA:s respektive SCB:s webbplatser.

Publicering i Sveriges statistiska databaser är ännu ej planerad.

5.2 Presentation

Det statistiska meddelandet består av en textdel och en tabelldel samt förklaringar och definitioner. Meddelandet avseende år 2000 består av 44 sidor och kostar 156 kr.

5.3 Dokumentation

-

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA, i egenskap av statistikansvarig myndighet är registeransvarig för undersökningen.

5.5 Upplysningstjänster

SIKA, Lennart Thörn
Tel: 08 – 506 206 81

SCB, Louise Ahlin-Fallberg
Tel: 019 – 17 61 53